

РЕШЕНИЕ

№ 19708

гр. София, 21.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в публично заседание на 21.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **13338** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. с 26, ал. 12, вр. с чл. 24и от Закона за чужденците в република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на Йе Я., гражданка на Китай, подадена чрез адвокат К. А., срещу отказ за издаване на разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24и от ЗЧРБ, с рег. № 5364р – 26136 от 15.11.2025 г., издаден от комисар М. Д. – заместник – директор на дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи (МВР).

В жалбата се твърди, че отказът е незаконосъобразен. Излагат се съображения, че към момента на подаване на заявлението по чл. 24и от ЗЧРБ китайската гражданка вече не е била студентка, а същевременно е пребивавала законно на територията на страната. Искане се съдът да отмени отказът, като незаконосъобразен и да даде задължителни указания на органа за удовлетворяване на заявлението. Не се претендират разноски.

Ответникът - заместник-директорът на дирекция „Миграция“ - МВР, чрез процесуалния си представител, в писмена защита оспорва жалбата и излага подробни съображения за законосъобразност на постановения отказ. Излага становище, че административния орган е издал акта при условията на обвързана компетентност, основавайки отказа на отрицателното становище на Агенцията по заетостта. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София - град, след анализ на доказателствата, приети по делото без оспорване и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство по издаване на оспорения индивидуален административен акт е образувано по заявление от 25.09.2025 г. (л. 22 гръб), подадено от работодателя „ХУМАНИК“

ЕООД, адресирано до директора на Дирекция „Миграция“, за предоставяне на Йе Я., гражданка на Китай, на право на продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24и от ЗЧРБ.

Към заявлението са приложени документи описани в самото заявление, както и в контролния лист (л. 20 гръб) по приемане на документите, изисквани във връзка с издаването на „ Единно разрешение за пребиваване и работа“.

Така подаденото заявление ведно с приложените към него документи, посредством писмо рег. № 536400-87298 от 01.10.2025 г. на дирекция „Миграция“ – МВР, е изпратено на изпълнителния директор на Агенция по заетостта (АЗ) с молба за становище, относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда (л. 20). С писмото на АЗ е предоставена информация, ч Йе Я., гражданка на Китай, има предоставено право на продължително пребиваване на основание чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ, въз основа на решение от 19.11.2024 г. до 19.11.2025 г.

С писмо УРИ 536400-96691 от 28.10.2025 г. Дирекция „Миграция“ - МВР е уведомена за отрицателно становище № СМ-21179 от 28.10.2025 г., издадено от изпълнителния директор на АЗ (л 18). В становището е прието, че приложените документи към заявлението не дават основание за предоставяне на достъп до пазара на труда с „Единно разрешение за пребиваване и работа“, защото на Йе Я., гражданка на Китай, е предоставено право на продължително пребиваване на основание чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ (приета като студент в редовна форма на обучение във висше училище в Република България), валидно до 19.11.2025 г.

В становището са посочени възможностите по чл. 38, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудова мобилност (ЗТМТМ) и по чл. 24в, ал. 13 от ЗЧРБ.

Въз основа на становището на изпълнителния директор на АЗ, заместник - директорът на Дирекция „Миграция“ - МВР е постановил обжалвания в настоящето производство отказ за издаване на разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24и от ЗЧРБ, с рег. № 5364р – 26136 от 15.11.2025 г.

Отказът е връчен на 03.12.2025 г.

По делото е приложена административната преписка по издаването на оспорения акт в цялост.

От ответника е представена и приета, допълнително изисканата от съда, справка от Автоматизираната информационна система „Единен регистър за чужденците“, която удостоверява, че с решение № 167952 от 19.11. 2024 г. на жалбоподателката е разрешено право на продължително пребиваване на основание чл. 24и от ЗЧРБ, като студент, със срок до 19.11.2025 г.

С жалбата е представено и е прието по делото Удостоверение от 11.12.2025 г., което удостоверява, че Йе Я., гражданка на Китай, се е обучавала, като редовен студент през учебната 2024/2025 г. в Национална музикална академия „Проф. П. В.“. Държавният ѝ изпит е проведен на 20.06.2025 г. и от тази дата вече не била студентка.

При така установената фактическа обстановка, настоящият състав на Административен съд София - град равни следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателката, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна по следните съображения:

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган. Същият е постановен при условията на делегирана компетентност от заместник - директора на Дирекция „Миграция“ - МВР въз основа на заповед № 5364з-4651 от 08.10.2015 г., изменена със заповед № 5364з-3306 от 07.12.2022 г. на директора на Дирекция „Миграция“ - МВР и съобразно разпоредбата на чл. 24и, ал. 17 от ЗЧРБ.

Постановеният отказ е издаден и в предвидената от закона писмена форма.

Настоящият съдебен състав обаче намира, че оспореният отказ е постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, довело и до неправилно приложение на материалния закон.

Съгласно чл. 35 от АПК индивидуалният административен акт се издава след като бъдат изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая и бъдат обсъдени обясненията и възраженията на заинтересованите лица. Принципът на служебното начало по чл. 9 от АПК и задължението по чл. 36, ал. 1 от АПК възлагат на административния орган да събере служебно относимите доказателства и да установи действителните факти, релевантни за приложението на материалния закон. Тези задължения имат особено значение в производства като настоящото, при които органът следва да извърши самостоятелна преценка относно наличието на всички материалноправни предпоставки за предоставяне или отказ на исканото право. Правилото административният акт да се издава, след като се изясняват фактите и обстоятелствата от значението за случая, е гаранция, че актът ще бъде постановен, след като органът установи всички релевантни юридически факти и няма да го постанови на базата на неизяснени факти или некоректно представени от други органи, чието становище е част от административната процедура по издаване на акт, каквото в случая е становището на изпълнителния директор на АЗ. От събраните по делото доказателства се установява, че към датата на подаване на заявлението – 25.09.2025 г., жалбоподателката фактически вече не е била студентка, тъй като е завършила обучението си в Национална музикална академия „Проф. П. В.“, а държавният ѝ изпит е проведен на 20.06.2025 г. Това обстоятелство се удостоверява от приетото по делото удостоверение от 11.12.2025 г. Същото е релевантно за правилното прилоение както на разпоредбите на ЗЧРБ, така и на тези на ЗТМТМ, тъй като засяга въпроса дали към момента на сезиране на органа чужденката е имала качеството „студент“ и съответно дали за нея е бил приложим специалният режим, относим към лица с предоставено пребиваване по чл. 24в ЗЧРБ.

Вместо да установи действителното фактическо положение към момента на подаване на заявлението, административният орган е възприел формално единствено факта, че жалбоподателката има издаденото разрешение за пребиваване до 19.11.2025 г., като се е позовал и на становището на АЗ. Не е извършил необходимата проверка дали материалноправното основание за това пребиваване продължава да съществува. От съдържанието на административната преписка не се установява нито органът, нито изпълнителя директор на АЗ да са изисквали сведения относно статута на жалбоподателката към датата на заявлението, нито да са изследвали дали същата действително продължава обучението си. Напротив, административният орган и Агенцията по заетостта са изградили изводите си единствено върху обстоятелството, че формалният срок на вече издаденото разрешение за пребиваване не е изтекъл към момента на подаване на заявлението.

Този подход противоречи на принципа за установяване на обективната истина и води до неправилно приложение на материалния закон. Наличието на валидно издадено разрешение за пребиваване до определена дата не означава автоматично, че към този момент продължават да са налице фактическите основания, обусловили неговото предоставяне. В конкретния случай материалноправното основание по чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ е било свързано с обучението на жалбоподателката като редовен студент. След приключване на обучението и полагането на държавен изпит на 20.06.2025 г. това основание фактически е отпаднало.

Съдът намира, че именно този факт е бил от съществено значение за правилната правна квалификация на искането и за преценката относно допустимостта на предоставяне на достъп до пазара на труда. Независимо от това административният орган не е извършил необходимото

фактическо изясняване, а механично е възприел отрицателното становище на Агенцията по заетостта, без самостоятелна проверка на относимите обстоятелства.

Неоснователно е възражението на ответника, че органът е приложил правилно материалния закон, тъй като е действал при условията на обвързана компетентност и е бил длъжен да постанови отказ въз основа на отрицателното становище на АЗ.

Следва да се има предвид, че становището от Агенцията по заетостта е част от производствата по издаване на акт за предоставяне на право на продължително пребиваване, законово регламентирано в чл. 24и, ал. 12 и ал. 14 от ЗЧРБ. В този смисъл становище на Агенцията по заетостта съставлява акт по чл. 21, ал. 5, изр. 1 от АПК, който не подлежи на самостоятелно оспорване. В това изрично е посочено и в относимото за случая становище № СМ-21179 от 28.10.2025 г. на Агенцията по заетостта. При това положение законосъобразността на становището на Агенцията по заетостта следва да бъде проверена с производството по оспорване на крайния акт, с който е отказано издаване на разрешение за продължително пребиваване – в случая с оспорения отказ рег. № 5364р – 26136 от 15.11.2025 г., издаден от комисар М. Д. – заместник – директор на дирекция „Миграция“ – МВР.

Действително становището на Агенцията по заетостта е задължително за директора на Дирекция „Миграция“. Но при оспорване на крайния акт не може да бъде отказано проверка на законосъобразността на становището на Агенцията по заетостта. Обратното означава становището на Агенцията по заетостта да предопределя крайния акт, без становището да може да бъде проверено относно неговата законосъобразност.

С случая се установява, че отрицателното становище № СМ-21179 от 28.10.2025 г. на Агенцията по заетостта също е основано единствено на формалното наличие на валидно разрешение за пребиваване като студент, без да бъде изяснено, че обучението на жалбоподателката е приключило месеци преди подаване на заявлението. Следователно както становището на АЗ, така и последвалият отказ са постановени при неизяснена и неправилно възприета фактическа обстановка.

Допуснатото нарушение е съществено, тъй като ако административният орган беше изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 АПК и беше установил, че към датата на заявлението жалбоподателката вече не е студентка, това би могло да доведе до различен правен резултат при преценката относно приложимия режим и предпоставките за предоставяне на исканото разрешение.

По изложените съображения, оспореният отказ на издаване на разрешение за продължително пребиваване, макар и постановен в условията на обвързана компетентност, е незаконосъобразен на основанията по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК.

Съдът намира, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, изяснявайки действителните факти и предоставяйки на заявителя възможност да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за предоставяне право на продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“.

При този изход на спора разноски не се дължат, тъй като такива не се претендират от жалбоподателя.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. - град, III отделение, 66 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24и от ЗЧРБ, с рег. № 5364р – 26136 от 15.11.2025 г., издаден от комисар М. Д. – заместник – директор на дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи и **ИЗПРАЩА** преписката на административния орган за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: